

Fremsat den 28. januar 2020 af Sikandar Siddique (ALT), Rasmus Nordquist (ALT) og Susanne Zimmer (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om krav om økologisk drift og urørt skov på folkekirkens arealer

Folketinget pålægger regeringen at iværksætte de nødvendige tiltag for, at folkekirkens ca. 11.000 ha jord omlægges til økologisk landbrug, naturområder og urørt skov. Det indebærer, at de ca. 8.000 ha jord, der i dag drives som kon-

ventionelt landbrug, fremadrettet kun må drives som økologisk landbrug eller omlægges til naturområder, og at de ca. 3.000 ha jord, som i dag er udlagt som skov, fremadrettet skal være urørt skov.

Bemærkninger til forslaget

En styrkelse af biodiversiteten, klimaet og miljøet står meget højt på Alternativets dagsorden. Vi lever midt i en biodiversitetskrise, en klimakrise og med en trussel om forurening af vores grundvand. Derfor er det vigtigt, at alle muligheder for at tilgodese biodiversitet, klima og miljø bliver taget i betragtning.

Fokus er ofte rettet mod statens arealer, specielt Naturstyrelsens arealer, når debatten falder på omlægning til økologi og til urørt skov, der kan give en gevinst for biodiversiteten, klimaet og miljøet.

Det er dog ikke kun på Naturstyrelsens arealer, at der findes et potentiale for at opnå en klima-, natur- og miljøgevinst. Den danske folkekirkelige Danmark tredjestørste jordbesidder, og Alternativet mener derfor, at folkekirken har en stor mulighed for at bidrage til kampen for bæredygtighed.

I 2017 ejede folkekirken ca. 8.000 ha jord, der blev opdyrket som landbrugsjord. Heraf var godt 953 ha (11 pct.) drevet økologisk, mens 7.369 ha (89 pct.) var konventionelt drevet landbrug (folketingsåret 2019-20, Kirkeudvalget, alm. del, spørgsmål 4).

I en foreløbig opgørelse fra AGRO for 2018 er folkekirkens samlede landbrugsareal opgjort til 8.275 ha, hvoraf 1.123 ha (14 pct.) drives økologisk, og 7.152 ha (86 pct.) drives konventionelt (folketingsåret 2019-20, Kirkeudvalget, alm. del, spørgsmål 4). Det er en langt mindre andel af økologisk landbrug end på både statsligt og kommunalt ejede landbrugsjord.

Derudover besidder folkekirken jorde, der i dag drives hovedsagelig som skov. Dette areal udgør ca. 3.000 ha. (»Folkekirkens landbrugsjorder bør drives økologisk – og det kræver statens indblanding«, Information, den 27. november 2019).

Det er Alternativets vurdering, at der på folkekirkens jorde ligger et stort potentiale i forhold til at forbedre biodiversiteten, miljøet og klimaet. Jorderne bør omlægges til økologi og urørt skov. Arbejdet vanskeliggøres dog af, at det er de enkelte sogne med 2.169 menighedsråd, der ejer jorden og bestemmer, hvordan den skal dyrkes. Derfor bør regeringen gribe ind. Alternativet anerkender imidlertid, at et indgreb fra regeringen i forhold til omlægningen af folkekirkens jorde naturligvis er en længerevarende proces, der må tage højde for, at hovedparten af folkekirkens jorde er bortforpagtede.

Hvis al folkekirkens landbrugsjord blev drevet økologisk, ville det betyde, at de ca. 8.000 ha opdyrket jord ville være uden kræftfremkaldende kemikalier, der på sigt kan forurene det drikkevand, der kommer ud af vores vandhaner, og vandmiljøet generelt. Hvis skove og naturarealer fik lov til

at vokse mere vildt, ville biodiversiteten få bedre vilkår, dyrene i skoven ville få flere levesteder. Skovene ville også binde CO₂ og omdanne det til kulstof.

Positive tendenser

Heldigvis er der en positiv grøn bevægelse i gang. Det går bare ikke hurtigt nok. Det økologiske areal er steget fra 7 pct. til omkring 11 pct., og grønne folkekirker har set dagens lys.

I Elsted Kirke, som ligger ved Aarhus, har menighedsrådet allerede for mere end 30 år siden besluttet, at man udelukkende bortforpagter jorden til økologiske landmænd. Her kan der vist tales om et fremsyn, der er unikt.

Også Lejre Provsti har besluttet sig for, at mere end halvdelen af provstiets 17 sognes jordbesiddelser nu kun må drives økologisk. Det betyder, at 50 ha nu skal drives økologisk (»Folkekirkens landbrugsjorder bør drives økologisk – og det kræver statens indblanding«, Information, den 27. november 2019).

Gældende regler

I dag er det menighedsrådene, der bestyrer folkekirkens og præsteembedernes faste ejendom efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren. Det fremgår af lov om folkekirkens økonomi § 21, stk. 1. Ved et præstegårdsbrug forstås en ejendom, der ejes af præsteembedet, og som helt eller delvist består af jorder, der kan udnyttes landbrugsmæssigt. Egner et præsteembedes jorder sig til landbrugsmæssig drift som selvstændigt brug, finder de i lov om landbrugsejendomme indeholdte bestemmelser om landbrugsejendommens opretholdelse og drift anvendelse. Det fremgår af lov om folkekirkens økonomi § 22, stk. 1. Det betyder, at menighedsrådene kan vælge at anvende sådanne jorde til landbrug, skov og natur (folketingsåret 2019-20, Kirkeudvalget, alm. del, spørgsmål 7).

Menighedsrådene har ikke adgang til selv at drive landbrugsjorder, men skal sørge for, at de bliver bortforpagtet. Kravet om bortforpagtning omfatter ikke skovarealer og jorder, der henligger som naturarealer uden en landbrugsmæssig udnyttelse.

Ifølge Landbrugsstyrelsen er der ikke noget principielt i vejen for, at folkekirkens ejendomme anvendes til natur eller skov, hvis blot anvendelsen som natur eller skov er anmeldt til kommunen (gældende for ændringer i arealanvendelsen efter driftslovens ikrafttrædelsesdato 1. september 2004.) (folketingsåret 2019-20, Kirkeudvalget, alm. del, spørgsmål 8).

Skriftlig fremsættelse

Sikandar Siddique (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om krav om økologisk drift og urørt skov på folkekirkens arealer.

(Beslutningsforslag nr. B 79)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.